

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Moracioru Nr. 18.

Serisorile nofrancate nu se vor
primi decat numai de la coresponden-
tii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii trauisi si republicati sa
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literarju, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Resbelulu francesu-prusescu si Romani'a.

Telegramele venite, in 3. aug., de pre campu batelieci ni spunu, ca francesii au cucerit unu tunu. Generalulu francesu Donaia cadiutu mortu. La lupta au partecipatu bavaresii, hessenii, regimentul d'in Posia si celu silesianu. Francesii au parasit u campulu luptei in fuga selbateca. Aici domnesce una bucuria ne spusu da mire. In tota stradele se tienu vorbiri. Regele multumesce principelui de corona. Generalulu prusescu Kirchbach este ranit. Perderile sunt forte mari. Pana aci telegiamulu.

Pre cum se vede, scirea prima, venita din Prussia, constata invingerea francesilor la Saarbrücken si retragerea prussilor d'in cetate; a dou'a inse ni spune, ca in 4. aug. s'a intenplatu una lupta noua la Weissenburg, si ca cu aceasta ocazie armele prusiane au raportat invingere gloriosa a supr'a celor francesi. Catusc despre noi, credem, ca aceasta scire d'in urma e precipitata si, prin urmare, nu i-vomu dà pre mare credientu, ci vomu accepta ca se se constate si prin telegramele francese. In urm'a acestoru premise, nu mai incap neci una indoila, ca infrioseiatele scene ale resbelului si sangerosele massacri ale poporelor si-au luat adeveratulu incepulu. Deci se aruncam una privire fugitiva a supr'a Europei, si se vedem ce conduitu ieu statele europene facia de acestu resbelu mare.

Cu asesta ocazie nu vomu vorbi despre statete germane de media-di, la cari apartinu: Baden, Bavaria si Würtemberg'a, ca ei aceste au intrat degă de multu sub flamur'a prusescu, de chiarandu resbelu Franciei si creditia neclintita betranului rege prusescu Vilhelmu. Catusc despre conduit'a celor-a-lalte state, atat primarie catu si secundarie, potem asemenea cu tota siguritatea, ca pretotindene domnesce cea mai mare activitate intru organisarea si mobilisarea poterilor loru armate. Vedem sp. es. pre mic'a Elvetia, pre Belgia, Dani'a, Norvegia si Svedia pregatite pentru veri-ce eventualitate si sustienendu neutralitatea armata facia de resbelulu francesu-prusescu, ce amenintia cu punerea in flacare a intregei Europe; vedem pre Itali'a punendu-si armat'a, atat cea de pre uscatu catu si cea depre apa, pre pititoru de bataia; de asemenea si in Russia se desvolta una activitate estra-ordinaria, pentru ca se nu fia surprinsa prin acestu resbelu teribilu; ba, firul electricu ni aduce mai pre tota diu'a sciri despre miscarea si concentrările armatei rusesci acut-si la confinile Romaniei, acut-si la ale Austriei si Prusiei. Ce este si mai multu, insu-si turcul muribundu, pre care lu mai sustiene in orientele Europei numai gratia poterilor mari europene, inca se misca, si-incorda tote poterile si misca tote petrele, pentru ca se nu fia inghititul inter furtunele cari amenintia Europa. Aside scirile mai recinti, venite d'in Constantinopole ni spunu, ca armat'a turcesca a primitu ordinu d'a ocupá fruntarile Romaniei, Serbiei si Muntenegrului.

Vedem in tempulu d'in urma pre Dlu Andras si, ministru-presedinte alu Ungariei, cerendu de la camera unu creditu de 5 milioane florini, pentru inarmarea si mobilisarea honvediloru, era pre guvernul d'in Vien'a, inchiaandu negotie cu industriarii cei mari pentru lifierari pre sem'a armatei; cu unu cuventu, Austro-Ungaria se pregatesce, inarmeza. De asemenea si Anglia. Si ore ce se insenne aceste pregatiri alta-ce, de catu preludiulu unei conflagratiuni europene, unui resbelu generalu.

Si acum, analisandu pre scurtu activitatea si conduit'a statelor europene, se vedem ce se intempla in Romani'a, de carea suntemu mai multu interesati, de catu de orice alta. Intru adeveru, ne cuprinde una terore panica si anima nostra se sfasia in doreri si convulsiuni, fiindu constrinsi a constata, ca actualulu guvern romanu personifica tote relele, tote slabitiunile, numai energie, patriotismu si romanismu nu. Elu, ca si veri-care guvern anti-natiunalu, pare a se multumit cu pronunciarea camerei, facuta cu privire la interpellatura lui deputatul Bla r e m b e r g, ca adeca „Romania va fi acolo unde va falsaf drapelul Franciei.” Ne bucuram pentru aceasta dechiaratiune frana, provenita d'in anima de frate catra

Pretul de Prenumeratuo:
Pre trei lune . . . . . 3 fl. v. a.
Pre siose lune . . . . . 6 " " "
Pre anulu intregu . . . . . 12 " " "

Pentru Romani'a:
pre-a-intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
,, 6 lune 15 " = 15 " "
,, 3 " 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. fiesca timbra pentru fiecare publicatie separata. In locu deschis 20 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

frate, si si noi amu dechiaratu si dechiaram si acum'a, ca anima nostra nu pota bate pentru altul de catu pentru Francia, si ca simpatiele nostre nu potu fi decat simpatie pre cari le nutresce frate catra frate. Aceste inse sunt numai fruse frumose si fara vietia. Noi din parte-ne amu acceptat ca, in urm'a susu numitei dechiaratiuni, camer'a se se fia dechiaratu ca observa nu neutralitatea simpla, ci neutralitatea armata; amu acceptat, ca guvernul se fia cerutu de la camera unu creditu pentru inarmarea tierii; am acceptat, ca elu se fia cerutu de la camera permisiunea pentru a conchiamá sub armi tota armata si, in fine, anu acceptat ca guvernul se fia manifestat una politica natiunale, demna de natiune romana.

Dar' ce se vedi! Guvernul nu numai nu corespusu detorintiei sale, ce o are facia de tiera si natiune; nu numai ca a desconsiderat tote cate le insfraramai susu, ci, ce e si mai multu si mai dorerescu, elu a facutu pendinte sortea existint'a si venitorulu Romaniei de la gratia si favorulu, nu scim alu cui, pota alu Russiei seu Prusiei seu scie Ddieu de la alu cui; elu a umilitu tier'a, lasandu-o fara armata si fara aperiatori in tempi atatu de viforosi precum sunt acesti de acum'a; a prolongatu corporile legiuitorie, prin urmare, a indepartat si refusat consiliul natiunui, pentru ca eu atatu mai neconturbat sese si pota esecutu planurile si scopurile rezervate. Si ore se nu fia aceste una cursa intinsa contra natiunei romane? La acesta lasam se responda on. cettoriu; d'in parte-ne ne marginim a face apelu la patriotismulu confratilor nostri de d'ncolo de Carpati, mentionandu-li, ca politic'a guvernului Iepureanu duce patria Romanilor in absolu peritiunei si distrugerei. Credem, ca si e temporu supremu, ca Romania se aiba una-data unu guvern tare, patriotic si romanescu, pentru ca numai asi se va pota ascurata rolul, ce i este destinat a-lu jocu in concertulu statelor europene. Acceptam, ca totu romanulu, fia acelui-a de veri-ce partita, se-si intinda man'a fratiesca; se delature tote passiunile de partita, si idolul lui se fia: Patria, Natiune si Romania!

Statutele

Rou niunei pentru investitura poporu
lui romanu in protopopiatu. . . .

(Fine.)*

V. Oficialii reuniiunei.

§. 25. Oficialii reuniiunei sunt:

- a) unu presedinte;
- b) unu v.-presedinte;
- c) unu notariu primariu;
- d) unu notariu secundariu;
- e) unu casarin;
- f) unu bibliotecariu;
- g) unu economu;
- h) unu advocatu.

§. 26. Toti acestei se alegu priu adunarea gen. priu membrii reuniiunei, pre cate 3 ani.

§. 27. Acesti oficiali imbraca oficiu onorariu, priu urmare fara de salariu; totu-si se concedo adunarei gen. dreptul ca, in casuri extraordinarie, se remuneradie priu unu seu priu altulu d'ntre ei.

§. 28. Drepturile si detorintele pre sedintei sunt:

- a) a conchiamá adunarea gen. si a comitetului, si a portu presidiului intr'isele;
- b) a supraveghia, ca desbaterile si conclusiunile adunarei se se duca potrivit scopalui si intereselor reuniiunei;

c) a supraveghia, ca cei-a-lalti membri se corespunda detorinteloru loru cu acuratetia;

d) a reprezinta reuniiunea in afacerile ei. Intreprinderile presedintelui in numele reuniiunei, cari produc obiectiuni asupr'a-i, numai atunci voru si obligatorie

* Vedi Nr. trecutu alu „Federat.”

pentru ea, daca acele au urmatu d'in voint'a adunarei gen. seu a comitetului, si daca scrisorile respective vor fi subsemnate de notariul reuniunei;

e) presedintele numai asie va poté asemna solutiuni d'in banii reuniunei, daca acele voru fi preliminate de comitetu, si daca cartea de asemnare va fi contrasemnata de notariul reuniunei.

f) presedintele ingrijesc despre executarea concluziunilor adunarei gen. si ale Comitetului, si d'in tempu in tempu orsindue escontarea cassei.

§. 29. V.-presedintele: a) suplinisce presedintele in tote drepturile si indetorurile lui, conformu § lui precedinte, pre candu presedintele este impiedecat de a functiona;

b) etse escentorele conclusionilor reuniunii in cause materiali;

c) ingrijesc despre castigarea instrumentelor de investiamente si altor obiecte pentru reuniune; ingrijesc despre impartirea acelor-a, conformu conclusionilor adunarii;

d) supraveghiaza, ca ajutoriele si instrumentele de investiamente, imparisite scoelor, se se intrebuintidie spre scopul prevedutu in asemnare, respective in folosu scoelor.

§. 30. Notariul primariu duce procesele verbale ale adunarilor gen. si ale comitetului.

§. 31. Notariul secundariu: a) suplinisce pre notariul primariu, pre candu acestu-a e impiedecat de a functiona;

b) gatestee aretare pentru adunarea gen. despre starea si activitatea reuniunei si castiga date despre starea instructiuniei si culturii poporali in protopiatu.

§. 32. Casariul: a) incasséza tacele de la membri;

b) manipuleaza banii reuniunei si despre starea cassei face raportu particulariu in adunarea comitetului si raportu generale in adunarea gen.;

c) tiene in evidenția tacele restante si pretensiunile reuniunei;

d) solvesce platile asemnate;

§. 33. Biblioteca casariul ingrijesc de cărți si obiectele scientifice ale reuniunei.

§. 34. Economul coaduna si asieza in magazinu reuniunei bucatele si alte naturalis ale reuniunei; mediu-locesce impartirea si vinderea acelor-a, conformu conclusionilor reuniunei; immanédia cassarialui banii incurzi d'in vinderea naturalielor, si in fia-care luna face raportu despre starea magasinului reuniunei.

§. 36. Advoctatul represinta reuniunea in cause procesuali.

VI. Manipularea banilor reuniunei.

§. 37. Banii reuniunei se manipuleaza prin casariu, care e detorul a-i inlocă si fruptifică in locuri secure.

Casariul e respondentul pentru banii reuniunei.

§. 38. D'in tacele membrilor 1.10 parte se capitalesc pentru unu fondu stabile alu reuniunci, ér' 9110 părți se intrebuintidie spre innaintarea scopului reuniunei.

VII. Disolverea reuniunei.

§. 39. Daca reuniunea s'ar' disolve, tota averea ei va trece in possesiunea . . .

(p. c. Asociatiunei transilvane (aradane) pentru cultur'a si literatur'a poporului romanu).

Fia ea, convingandu-ne cătu mai curendu cumca poporulu, care are mai bune scole, si este mai inaintat in investiatura, este poporulu celu mai de frunte, — se incepemu a lucra seriosu pentru scoalele poporali si pentru investiatura poporului, si spre acestu scopu se facem o liga sacra, a carei ramuri — reuniunile — se petrun da tote angliurile, unde se afla vr'unu sufletu de romanu. La lucru cu totii si cu urgintia; tota minut'a e scumpa, tota diu'a petrecuta in nelu crare ni a duce perdere, ce va trebui se reparămu — daca nu va fi prè-tardiu, — cu mare pretiu.

Codrus.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedint'a de la 3 aug.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Colom. Széll. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: Car. Kerkápolyi, Ios. Szlávy si Colom. Bedekovics.

Dupa ceremonialulu indatenatu, ministrul financiilor, Car. Kerkápolyi, pune pre biurolul camerei legile sanctiunate de Majest. Sa, despre conchiamarea reprezentelor asentate pentru an. 1870, si despre creditele suplementare ale ministrilor pentru aperarea tierei, cultelor si internaloru. — Se tramtu camerei magnatilor spre publicare.

Se cetesc despre a trei-a ora si primește definitivu proiectul de lege despre modificarea art. XLV din 1868. — Se tramite camerei magnatilor.

Ministrul financiilor, Car. Kerkápolyi, prezinta urmatorulu rescriptu imperatescu, relativu la inchiderea sessiunei prime si deschiderea sessiunei a dou'a a camarei Ungariei:

Noi Franciscu Iosifu I., din gratia lui Domnedieu imperatulu Austriei, regele Boemiei, etc. si rege apostolieu alu Ungariei. Salutarea si gratia Nostra creditiosilor baroni regnicolari, demnitarilor beseresci si laici si reprezentantilor iubitei nostre Ungarie si ai tierelor anestate, cari sunt intruniti la diet'a conchiamata de Noi, pre 20. aprilie 1869 in libera ectate regesca Pesta.

Iubiti creditiosi! Inchidiendu prin acésta sessiunea prima a dietei de la 1869—1872, deschisa in 24. aprilie 1869, declarăm totu-de-una-data sessiunea de conchiamata pre 4. a lunii iun. De altintre-a remanu cu gratia si favore ces. reg.

Vien'a, 3. augustu 1870.

Franciscu Iosifu, m. p.

c. Iuliu Andrassy m. p.

Paulu Somsich, analisandu productulu activitatii camerei in decursulu acestui anu, declară de inchisa sessiunea prima.

Dupa ace'a se cetește si autentica procesulu verbalu alu siedintiei de asta-di.

Siedint'a se inchiaia la 11^{1/2} ore a. m.

Siedint'a de la 4 aug.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Ales. Bujanovics. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: Balt. Horváth, Ios. Szlávy, Colom. Bedekovics si Car. Kerkápolyi.

Dupa cetearea rescriptului imperatescu, care declară de deschisa sessiunea a dou'a, presedintele invita camer'a a se constitui.

Conformu regulamentului, se face votarea pentru vice-presedintele primariu si secundariu, si se alegu Stefanu Bittó cu 137, si Bela Perceval cu 135 voturi.

— Dupa ace'a se alegu de notari: Paulu Jánbor cu 244, Aleșandru Bujanovics cu 237, Hugo Ankner cu 211, Colomanu Széll cu 202, Stefanu Majláth cu 145 si Georgiu Ivácskovich cu 110 voturi; era questoru alu camerei se alege Ladislau Kovács cu 170 voturi.

Presedintele intreba, daca camer'a voiesce se proceda acum'a la alegerea delegatiunei si a comisiunii financiare? Se decide. — In urm'a acostei decisiuni se si procede la alegere. — Resultatulu se va publica in siedint'a de mane. (5. augustu.) — Carolu Bobory dechiara, ca partit'a din 1848 nu alege in delegatiune.

Siedint'a se inchiaia la 11^{1/2} ore d. m.

Teiușiu in 2. Aug. 1870.

(Destituirea primariului opidanu si una interpellatiune cătra Dlu Comite supremului Albei-Inferior). Înainte de ce asiu veni la meritulu obiectului, permiteti-mi, Dle Redactore, ca se facu o mica abatere dela tema, ca lucrul se apara cu atâtua mai limpede, mai chiaru.

In tote comunele mestecate d'in deosebite natiunalitati, lupt'a intre aceste d'in urma indata dupa anulu 1848, a devinut forte inviersiunata, si inca d'in caus'a momentosa, că principiulu de natiunalitate, acésta idea eterna a strabatutu chiaru si in colibele tieranilor, si, dupa constelatiunile de facia, pare a se apropiá de realizare.

Cumica nece Teiușulu, locuitu de preste 1400 suflete Romanii, cam 400 suflete unguri si preste 200 gidiști si alti straini, nu a potutu remané neatinus de acésta lupta de rase, se scie d'in multele procese, ce au avutu de a portă romanii Teiușani, si cu deosebire fostii granitari romani, tienatori de Reg. secuiescu de husari Nr. 11, intentate de cătra conlocutorii unguri, de 21 ani incoce, cari ne-au costat supe enorme, si de cari procese nu suntem scutiti nece adi.

Doue sunt ince causele mai de aproape, pentru cari fratii magiari se lupta contr'a noastră ou atât'a inviersiunare, si adeca: a) ca se dñe acestui opidu romanescu coloade adevăratu unguresca, dupa tipulu si asemnarea loru; si b) ca, apucandu la potere, se puna man'a pre venitele fostilor granitari, ca astfelui, prefacandu-le in comunale, se faca cu ele scole comunale, seu dupa conceptul adevăratu „scole magiarisatorie.”

Si, ca se nu me abatu pré tare de la obiectu, am se spunu numai atât'a fratilor magiari din Teiușiu, că pâna va mai traia numai unu sufletu d'intre fostii granitari, nu vomu suferi, ca acele se se instraineze de la noi prin mane profane si intrige marsiave. Dreptatea vorbesce, Dlorul!

Premietiendu aceste-a, se trecu la obiectu. On. publicu cetitoru se va mira, — dar' ce dicu mirare! la noi e lucru acestu-a de tote dilele, — că fostul primariu opidanu Pavelu Popa e destituitu d'in oficiulu seu d'in simpl'a ratiune că e Romanu; afirmezu, că singurul pentru ace'a a fostu destituitu, că e romanu. Comisiunea inve-

stigatoria, sub presedintia Dlu jude supremu Ferenz, nu a potutu astă nece o vina, că se lu destitue, dupa cum documenteaza acésta protocolulu luat, paremi-se, in 16 Iuliu a. c. in Teiușiu; pre cum si scrisoarea de destituire a Dlu jude supremu, totu d'in 16. Jul. a. c., alu carei-a intielesu este: „că de-si comisiunea esima pentru investigatiune, d'in multele acuse aduse in contra DTale, nu a potutu adeveri nemic'a, ce ar' poté vatemă onorea sănătă Dlale, dar' cu tote aceste-a, fiindu-că schimbară impregiurărilor presenti pretinde unu astfelu de primariu, care se corespunda mai cu scopu (czélszerüben) recerintelor comunali si oficiale, me vedu silitu a te destitui,” etc. etc., de unde apriatu se vede că nu i-a astă nece o vina, pentru că insu si Dlu jude supremu marturiscese acésta, dupa cum apriatu se vede d'in cele citate mai in susu; dar' Dlu jude supremu se teme de alt'a, si anume că sub impregiurărilor presenti nu va poté corespunde seocului. Ce scopuri mari ai DTa, Dle jude primariu in Teiușiu? Acele le scimă noi pre bine; si ti-potu spune din capulu locului, că in Teiușiu nu și-le vei ajunge nece odata.

Dici mai departe, Dle jude supremu, in scrisoarea DTale de destituire, că insu si Pavelu Popa au marturisit, că in impregiurărilor presinti nu e capace de a conduce oficiul de primariu, cum se cuvine; ei bine, dupa ce acusele aduse in contr'a-i nu s'au potutu adeveri; după ce in tempu de 6 lune a portat oficiul său acuratu, fora de a fi vre o data pedepsit, ma nice admoniatiu; după ce a mai fostu sub absolutismulu lui Bach cătiva ani primariu; după ce de vre-o cătiva ani a fostu colectore de dare, despre care oficiul de dare d'in Aiudu si-a exprimat parerea de reu candu a intielesu că s'a multumit de colectatoru; chiaru candu insu si ar' fi marturisit, — ce eu nece de cum nu credu, — că nu e capace, nece atunci nu poteai a-lu destitui, Dle jude supremu, pâna nu te convingeai despre incapabilitatea dinsului; pentru scopurile cari le nutresei DTa si consortii DTale nu e capace, si nece nu pote fi capace una romanu adeveratu.

Domni'a Ta nu se încă în, in diu'a alegerei, comisiunea alesa pentru candidare a trimis pre unul d'in sinulu său de la imbiatul să primesca acestu oficiu; DTa poti ai uitatu, că, la alegere, nimene nu a avutu voturi fără numai Pavelu Popa; și-a dară candu unu opidu întregu lu socotesc de capace, pentru DTa e necapace; pentru DTa e capace numai substitutul de acum Márton Ferenz, care de 6—7 ani totu ambla dupa birajă, si nu a potutu ajunge pâna acum, nu, căci nu alesulu poporului, nu a dupa anim'a lui; nu, căci totu-de-un si la tote alegările a picat cu unu pudore, si acum hindu-i cumnatul adjuncu de sluga-birajă, au potutu scote să lu denumiți.

Nu scimă daca s'au luatul măsurile necesare pentru alegerea nouului primariu, si fiindu că pâna acumă in privința astă se vede, că nu suntemu delocu incunoscăti d'in partea Oficiului cercuale, deci: Considerandu că destituirea fostului primariu opidanu Pavelu Popa s'a facut singuru d'in simpl'a ratiune că e romanu;

Considerandu că fostul primariu s'a destituit d'in oficiul său fară a fi fostu candu-va pedepsit, ba ce e mai multu, nece chiaru admoniatiu de oficiolatele superioare;

Considerandu că, cu ocazia investițiunii, romani d'in Teiușiu nu au sciu tu nemica despre acésta afacere, fără singuru numai ungurii au fostu chiamati;

Considerandu că actualul primariu substitutu e si colectore de dare, precum si presedintele alu comitetului opidanu si, dupa usulu de pâna acum, unul si acel'asi nu pote portă mai multe oficie;

Considerandu că, fiindu in Teiușiu romanii in majoritatea absoluta, prin delaturarea fostului primariu d'in oficiul său, romanii nu se bucura de nece o remuneratiune, si că tote oficiele sunt in man'a ungurilor;

Am onore a indreptă cătra Domnului Comite supremu al Albei-Inferior, si cătra intregu onoratulu oficiul comitatensu, urmatoru a interpellatiune:

1. Are Dlu Comite supremu, precum si intregu oficiul comitatensu cunoscintia despre destituirea illegală a fostului primariu Pavelu Popa, si daca are;

2. Facut'a Dlu comite supremu dispusetiunile necesare pentru alegere nouă, si daca n'au facut;

3. Are Dlu comite supremu de cugetu a ordonă că mai ingraba alegerea de primariu in Teiușiu?

In numele mai multor romani d'in Teiușiu.

J. Ratiu, m. p.

De la tîrmurea Muresiului, 13—25 iul.

Luandu la desbatere interpellatiunea Muresianulu, publicate in Nr. „Albinei” 49, ne sentimă indeterminati a face numitului Dnu interpellatoru cunoscute, că intiegintă romana d'in comun'a Setinu, in intielesulu Art de lege XLIV. §. 20, a declarat limb'a romana de limb'a oficiale in anulu 1869, ce e improtocolat in protocolulu siedintelor sub Nr. 32., si de atunci incoce protocolul se porta in limb'a națională romana. Deci dars, provocam pre Dnul interpellatoru ca se si indrepte interpellatiunea cătra intiegintă d'in Opidulu Nadlacu,

VARIETATI.

** (Necrologu.) Sigismundu Victoru Popu, deputatul dietului, si soția sa nasc. Rosal'a Draganu, deplangu mortea fizicii loru iubite, Otilia, reposata in Balaton-Füred, in 4 a lun. curintă, la 11 ore, demanește, după una sufrintă de trei luni, in etate de 17 ani. Remasărilele reposerii se depusera spre eterna odihnă în 5 a lunii curintă, la 4 ore d. m., in cimitirul Cherepacia. Jună defunctă avea una educatiune dintr-o cele mai cunoscute: ea vorbi perfectu, afara de limbă sa maternă, franceză, italiană, germană si magiară; frumosete ei călătări spirentuali se întreceau cu grădina esteior ce natură îi lede; tote aceste calificări rare, a le defunctei erau înconjurate de una nobilă si delicate, care atrageau cu una putere neinvinsă. Dorerea parentilor, consangenilor, amicilor si cunoșntilor ei este nespusă. Fie-i tineră viață!

Credem să facă una placere lectorilor nostri, arătându-nu numerul tipograficilor din România, firmele ce porta, si orasile in care se află. Nu vomu dice nimic altu de cău să amintim celorlalte orașe a nu remane multă in urmă; fiindcă tipografia este midiul prin care se introduce cu înlesnire civilizația în masă, etc. Aceste orașe, care au inteleșu până acum acestu devenire, si numerul de tipografie ce posede fiecare: Bacău, 1: tipografia Bacău; Barladu, 1: Tipografia din Barladu; Botosani, 1: Tipografia din Botosani; Braila: 2: Tipografia Triangulu si Tipografia Unirii. București, 10: Tipografia Statului (celu mai întîine stabilitate din România); tipografia naționale (antrenor C. N. Radulescu); tipografia Curtii (lucratori asociați); tipografia C. A. Rosetti; tipografia Ionu Weiss; tipografia C. Petrescu si I. Busnea; tipografia diarului Tiéra; tipografia Valdescu si Michaleanu; tipografia Tom' Teodorescu; tipografia Laboratorilor Români. Buzău, 1: Tipografia Episcopale. Craiova: 1: Tipografia Macină si Samicea. Focșani, 2: Tipografia Goldner, tipografia D. Samoilă. Galati, 2: Tipografia Thiel; tipografia Strasslasi, 7: Tipografia Junimei; tipografia Bermann (antrenor V. Botez); tipografia Asachi (institutul Albinei) tipografia Buciumului; tipografia Tribunei; tipografia Dimitrie Teodorescu. Ploiești, 1: Tipografia Valstainer. Romanu, 1: Tipografia din Romanu. Râmnicu, 1: Tipografia Comunei Râmnicu. Severinu, 1: Tipografia Macină si Samicea. In totalu trei-deci si două de tipografie, adică nici căte ună de districtu.

„Rom.“
** (Suntem în poziția publică) si numerul librariilor, cu indicatie de orașe in care se află ele. Nu ne indoimă că facem un serviciu literaturii, inserându-lă valea numelor tuturor librăriilor spre cunoașterea generală. București: G. Ioanid si A. Spirescu, Socechi si Comp., H. C. Varta, Ales. Daniilopolu, Adolf Ulrich, G. Ioanid si Comp., Iugă si Comp., Michel Asiel, Szolossy si Grovă, Albert Popper, Ales. Cebauer, note musicale, Iandă si Comp. Iasi: G. Petru si Comp., libraria Junimei, Lascăr Bobi si Comp., Dim. Daniilu; Craiova: Iosif Samicea, Filip Lazaru, N. Iosefi, Ploiești: D. Csomofay; Galati: G. D. Nebunelli si fiul, Petru Mihailidi. Braila: H. Dimopolu, I. H. Maiu, Pitescu, Mich. Lazaru. Giurgiu: C. M. Damarico. Alessandria: Fratii Eliadu, Ionu Popescu. Buzău: Al. Georgescu. Tîrgu-Jiu: I. Balanescu. Turnu-Magurele: Fratii Ilie si M. Popescu. Turnu-Severinu: Aron Alahel, Mizilu; Fratii Pitisiu. Râmnicu-Saratu: Fratii Gavrilescu. Focșani: Dim. I. Georgiu. Calarasi: P. Stanescu si Petrescu Barladu: Manolache Barbu. Botosani: Cristi Many. Bacău: D. Mich. Climescu. Pre langa acestia, tipografia Statului si tota Primariile urbane au depozite de cărți didactice, de unde si-le potu procură elevii din țara ce frecuente scolare.

„Romanul.“
** (Tot cu mănușă) Diuar „Presse“ din Viena serie următoare: Unu număr mare dintr-o ceteră, cuprinse de o curiositate panică, nu potu acceptă momentulu, in care va apărea raportul despre primă luptă mare. „Diuarile prusace si franceze vorbește pre tota dină despre atâtă-a si atâtă-a victorie, era in Viena nu se poate cesa altu ceva, decât că Saarbrücken e una cetațe mică si altele — cine naibă mai poate suferi acăstă!“ — eschama unul. Totu resbelul si-a perdută pentru mine voluptatea nouă!“ dice in modu flagmatic al doilea. Unu al treilea se pune la măsă de scrisu, pentru a tramite Redacționei una epistolă cam de următoriul cuprinsu: „Die Redactoru! Cu ce dreptu pretindă Dta înainte una prenumeratiune pre diumatate de anu, daca nu ni raportezi despre luptele, cari ni vinu la audiu?... Lasa una-data să se miscă armatele si nu tainu sangerosele bataie, daca voiesc să remanu si pre venitoriu alii Dta pre aplacatu abonante.“ La aceste si ascenșarea provocări urgente, dicesc numitul diuar, nu potu respunde alta-ce, decât că, la tota intemplarea, dñii Leboeuf si Molte si Gatescu trebute ren din punctu de vedere alui diurnalisticiei, se potu incepsă in atâtă, in cătu de prezintă ei lucra numai pentru paginile cele mari ale istoriei si, prin urmare, se ingrijescu pre putin de diuarie. Inse spune acăstă impatientilor, caror-a si trebuesc la degiun 20,000 morți si pre langa apetitul celu putinu una marsiu fortuitu, si ei te voru

ride in facia. Flamandul a mancatu degăd din asiette toate ciocnirile avangardelor si acumă i-trebue ca Pièce de Resistance una „luptă teribilă.“ In zedaru la indrumă redactorul politic la telegramele diuarului oficialu francez, cari spună „că nu există nemică nou de pre campulu resbelului“, că-i trebuie să curga sânge, fia acela chiar si pre charis! Daca potu fi armate pre charis, atunci trebue produse, pre acca cală, si bataic. Pră de tempuriu s-a trasu perdeană de pre teatrul celu mare al resbelului, si galeriele in publicul estitoriu batu cu pictorele si neanele, ca să se incepe una-data jocul. Noi credem, continua său mețianatul diuaru, că terribilă miseria se va ostinde inea destul de tempuriu preste mă si mă de omeni, si diuarie si-voru imprimă destul de tempuriu detorintă, dă depinge estitorilor lor marile maceluri de popore. Lasa creda unele foie, că corespund dorintelor publicului loru, publicându după una depesă minciunosa altă si mai incornurata, inse una foia seriosa trebue să desprețuiesca asemene procederi. De altmintre-a numerul minciunelor tiparite crește predi ce merge in intru si afară de Germania si, preste putinu, celu mai adeverat si fidulu telegramu de sensație de pre campulu resbelului va trebui să contine: De astăzi demane se mintiesc pre intregalina. Detaliurile lipsescu inca.

** (Victor Hugo) adresă damelor din Guernsey următoare epistola: Hauteville Haute, 28. iuliu. Damele mele! Cătoru va omeni li-a placutu a judecă la morte pre una parte a genului omenescu; avemu perspective despre un resbel inversianu. Acestu-a nu este neci resbel de libertate neci de detorintă, ci singură numai alu capriciului. Două popore se ucidu unul pro altul spre desfășarea a doi domitori. Pre caudu intelectii si congetatorii perfectiunea civilizație, pre atunci principii perfectiunea resbelulu. Acestu-a va fi teribilu. Totu ce se intempia, ni pune in prospectu opera de acăsta specia. Va există una pusca, carea ucide de una-data 12, si unu tunu, ce ucide 1000 de oameni. In albia Renului nu va curge mai multu apă cristalina a muntilor, ci sange omenescu. Mamele, sororile, fetele si femeile voru plange. Ele se voru imbracă in doliu, si una parte si-va găsi propriu sa nenorocire, era ce'alalta neurorecire altorui. Cescalda de sange va fi acestu resbelu, damele mele! Ce conflicte ale nenorocirilor luptatori! — Permiteți-mi să ve adresez un rogar. De-si această orbiță au uitat că sunt frati intre sine, fiti Dvostra sororile loru, grabiti spre ajutorarea loru: gătitii seame. Acea panza inechita, carea nu e de neci unu folos patrici vostre, in resbelu salvează viața ranitilor. Daca tote damele din tinența noastră să-aru consacrat acestei labori, acela-a va fi unu exemplu forte frumosu si sublimu si una bine-facere mare. Barbatii facu numai lueruri role, inse Dvostra damele moale, indreptati relele, si, după ce esistă angeri rei, fiti Dvostra angerii cei buni. Daca veti voi-si de siguru veti voi — preste putinu vomu ave una multime de seame. Aceste le vomu imparti in două părți egale, dintr-o caruă o vomu tramite in Francia, era pre ce'alalta in Prussia. Cu profunda onore Victor Hugo.

** (Relativ la Trafalgar) din Transilvania, maltratati si seosi din vatrele loru in toamna anului trecutu de către ungurul Apor, „Romanul“ de la 11 iuliu st. v. publica una mica dare de sema a comitetului infinitatui pentru ajutorarea si protegierea acelora nenorociti. D'in acea dare de sema sfârșit, că până la 10 iuniu st. n. au incurșu de la subscritorii din Ostrunguri 3112 fl. 99 cr. v. a., er' din România libera 22,471 franci 21 centime in auru. Totu din Romania au mai incurso 36 lei vechi, de la comună Iasi 5000 franci, de la diuarul „Traianu“ 560 lei noui si de la Botosani 29 galbeni. D'in restul considerabilu ce a ramas, după ce s-a impartituna suma ore-care intre nenorociti, s-a decisu, ca se se cumpere una mosia, pre care să se ascundă seamanii Tofaleni, si acela satu nou, să fie una dreptă monumentu pentru iubirea si ajutarea fratiesca.

** (Freier Orient) este titlulu unui nou diurnal care apare la București in limbă germană, dar care sente romanesce. „Informațiunile bucureștiene“ ni recomanda numitul diuaru germanu cu atâtă mai multu, căci nu este subvenționat de Dlu Beust său Andrassy, ci si-a propus unu scopu nobilu, combatarea calumnierilor respondite de mercenariile foile ale acestorui. — Daca este asi, apoi salutămu si noi aparitiunea diuarului germanu „Freier Orient“, care se va luptă pentru cauza comună.

Sciri electrice.

Mainz, 2. aug. În proclamatiunea regelui prusescu către armata se dice; Tota Germania este inarmata contra acelui statu vecinu, care ne-a surpris, fără a ni dechiară resbelu. E vorba de aperarea patriei amenintiate, a onorei si a vețrelor nostre. Eu primescu astă-di comandă preste intrega armată si mergu linisitul in luptă carea parintii nostri, in asemenea puștiune, au portat-o odiniora cu gloria. Patria intregă d'impreuna cu mine privescu cu incredere la voi. Ddieu va fi cu dreptă nostra causa, Vilhelmu.

Semlacu, unde fiu lui Trajanu sunt in majoritate si intelectuali in mai mare număr, si lu asecurăm, că acolo nu va intări cu interpellatiunea sa.

Intelectualia romana din comuna Setinu.

Oradea Mare, 2. aug. 1870.

In inteleșul statutelor aduse in constituția autonomie a catolicilor maghiari in Bud'a-Pesta, diecesă gr. cat. romana oradana are de a trămite 1 deputat bisericescu si doi mireni; pentru cesti din urma, diecesă a să împartă in două cercuri alegatorie, unul cu rezidență in Oradea-Mare si altul in Carei-Mare. De cercul oradanu se tineau 13 protopopiate, din care 10 au alesu, din protopopiatul Vasilescu numai una paroie, protopopiatul Crisuloi-răpede un protestat (precum s-a publicat si in „Federatiunea“) er' protop. Beclului n'a alesu de felu, — este modu 50 paroie au alesu, 45 n'a alesu.

Vediindu-se semnele, că voru si alegeri, comitetul central s'a constituit estu-modu: Președinte Ios. Romanu, notarul Petru Mihailu; membrii comitetului central: Ioanu Gozmanu, Ioanu Moldovanu, Petru Ciceronescu, Grădini Papdanu si Ioanu Papu parcoiu in Girisiu.

Acesti-a, adunandu-se astă-di pentru scrutinul (anumerarea voturilor), rezultatul este următorul:

Din protocoolele celor 50 paroie, 11 ca neregulate, nimicindu-se, din voturile celor 39 paroie următorii domni au obținut voturi:

Iosifu Romanu 564; Iosifu Vulcanu 305; Dionisiu Pascau 215; Ioanu Siorbanu 194; Ioanu Vasiliu 176; Ioanu Gozmanu 154; Szilvásy (rusu de la Makó) 51; Ant. Venterea 49, si inca alti 5 cătu de la 1 pâna la 6 voturi, si asi de deputatul mirenu din cercul oradanu este alesu Iosifu Romanu; vedem dar, că cercul oradanu (multumita bravilor prenți) a coresponzat pre deplinu cerintelor bisericei gr. cat., căci a alesu pre acela-să, a carui-a tenua o cunoaște de la alegările premerse; credem, că nice cercul de Carei (resp. Satmaru) nu va remâne mai pre diosu, ci va lueră asemenea.

Prentii, pre semne, si voru conceptră voturile in Dlu Just. Popescu.

Unit gr. cat.

Chisinau, 21 7 1870.

Dle Redactoru!

In nrulu 64 alu „Federatiunei“, Dlu Ales. Popu face amintire nu sciu de ce procedere a mea in casă a parentelui Georgiu Mesesianu si inaintea Dlu archivarui alu Societății de lectura din locu.

Numai unu G. Mesesianu cunoște, dar cu dinsulu, nici in casă sa, nici într-altu locu, n'am avutu in tota viața mea nici una noplăcere; ca să fiu credințu, provocu cu tota stimă pre Dlu archivarui alu societății de lectura din locu si pre Dlu parinte G. Mesesianu să se dechiară in publicu, daca am avutu eu in viația, inaintea Dloru său cu Dloru, ceva ce nu ar corespunde cununiei si onorei său ba?

Sperdii că Dloru, dar mai alesu Dlu archivarui, care scie si vede ce se petrece prin diurnal, o va face astă-sa.)

V. Ranta.

Interpelatiune publică

Ne luăm libertate a interpellă pre Vener. Consistoriu din Aradu că: „ce felu si cari motive a binevoită a lui de basă, candu au croită decisiunea, spre a trage pre invetitorii, activi de la an. 1859 începe, la examenul?“

Dorim, ba pretendem de la venerab. Consistoriu oradanu ca, in interesul dreptății,umanității si confesiunii noastre, să ni facă cunoștere acele motive spre a ne face si noi invetitorii a le noastre; căci de atâtă emisori ministeriale, ordinatiuni consistoriale, poruncă protopopesci si secături parochiale, ne am saturat, in cătu mai că ni vine a parasi tote!

Si pâna ce vomu primi — sperăm — deslucirea de la ven. Consistoriu in objectul de susu, — pană atunci, colegilor, in susu! N'avem a speră mai multu mantuirea sortei noastre din atâtă necesari si neajunsuri ce ne sporesc, de la altii, ci de la noi insine.

Să incetăm acum de a mai sta cu manele in sinu, privindu cu suspine, cum unii din inaltimile loru ne bineștesc, numai din petrecere!

Ne am convinsu, că sinodul diecesanu nici o iota n'a facutu pentru imbunătățirea si usiorarea sortei noastre celei miserabile!

Susu! susu colegilor! in una adunare generală, in nou meetingu, cum dice colegul Andreescu in apelul seu, si va merge — sperăm — treb'a nostra spre bine!

Acceptăm cu nerabdare de la colegii din Timișoara dină conchiamarei, carea va fi pentru noi dină invierii noastre.

Mai multi invetitori banatieni.

*) Spatiul n-a fostu pre-putin pentru a publica întregă justificatiunea. La celelalte observămu, că redactiunea si va fi cu evantul.

Red.

